

กระบวนการและปัจจัยในการจัดรายชื่อเพลง สำหรับสถานีเพลงทางวิทยุ

นายวุฒิธร มิตินทจินดา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2545

ISBN 974-17-3183-3

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I20827726

THE PROCESSES AND FACTORS INVOLVED IN SETTING A PLAYLIST
FOR MUSIC FORMAT RADIO STATIONS

Mr.Vuthithorn Milintachinda

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Mass Communication

Department of Mass Communication

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2002

ISBN 974-17-3183-3

วุฒิชัย มลิทินทจินดา : กระบวนการและปัจจัยในการจัดรายชื่อเพลง สำหรับสถานีเพลงทางวิทยุ. (PROCESSES AND FACTORS INVOLVED IN SETTING A PLAYLIST FOR MUSIC FORMAT RADIO STATIONS) อ. ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปนัดดา ธนสถิตย์ ,197 หน้า. ISBN 974-17-3183-3

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ คือ (1) เพื่อทราบถึงกระบวนการในการจัดรายชื่อเพลงของสถานีเพลงทางวิทยุ (2) เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดรายชื่อเพลงของสถานีเพลงทางวิทยุ ด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-Depth Interview) จากแหล่งข้อมูลประเภทบุคคลที่ทำหน้าที่ในการบริหารงานสถานีวิทยุและนักจัดรายการวิทยุ โดยสุ่มตัวอย่างสถานีเพลง 4 สถานี โดยใช้การเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จากจำนวนประชากรทั้งหมด 32 สถานีวิทยุ แล้วแบ่งกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการสัมภาษณ์ ออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ (1) กลุ่มผู้บริหารสถานีและนักจัดรายการวิทยุของสถานีเพลง ของบริษัทยู แอนด์ ไอ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (FMX และ Eazy Fm) และ (2) กลุ่มผู้บริหารสถานีและนักจัดรายการวิทยุของสถานีเพลงของบริษัทเอ-โทมี่ มีเดีย จำกัด (Radio No Problem และ Green Wave) มีกลุ่มตัวอย่างผู้ให้สัมภาษณ์รวมทั้งสิ้น 28 ท่าน

ในงานชิ้นนี้สามารถสรุปความหมายของคำว่ารายชื่อเพลง (Playlist) ได้ว่า เป็นกลุ่มเพลงที่รายการเพลงกำหนดให้เล่นออกอากาศ ซึ่งได้มาจากการคัดสรรโดยคำนึงถึงนโยบายการจัดเพลงของสถานีเป็นหลัก

ผู้วิจัยพบว่า นโยบายในการจัดเพลงของบริษัทเอ-โทมี่ มีเดีย คือการให้นักจัดรายการมีส่วนร่วมในการคัดเลือกและเล่นเพลงที่กำลังได้รับความนิยม ส่วนนโยบายของบริษัทยู แอนด์ ไอ คอร์ปอเรชั่น จำกัด คือการให้ผู้ควบคุมเพลง (Music Director) เป็นผู้คัดเลือกและจัดวางเพลงที่กำลังได้รับความนิยมให้นักจัดรายการเล่น

นอกจากนี้ ยังพบว่า ถึงแม้กระบวนการจัดรายชื่อเพลงของทุกสถานีจะมีหลักเกณฑ์ที่แตกต่างกัน แต่ขั้นตอนของกระบวนการนั้นมีความเหมือนกัน โดยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

(1) การจัดรายชื่อเพลงสถานี (Station Playlist) ซึ่งประกอบไปด้วยการคัดเลือกเพลงและการแบ่งกลุ่มเพลง

(2) การจัดรายชื่อเพลงออกอากาศ (Broadcast Playlist) ซึ่งประกอบไปด้วยการจัดวางเพลง และการเล่นเพลงออกอากาศ

สำหรับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดรายชื่อเพลงนั้น พบว่า มีความคล้ายคลึงกันระหว่าง 2 บริษัท ไร ๖ ได้แก่ ปัจจัยค่ายเพลง, บุคลากร, แนวเพลงของรายการ และนโยบายในการเล่นเพลงของสถานี แต่บริษัทยู แอนด์ ไอ คอร์ปอเรชั่น นั้นมีปัจจัยเพิ่มเติมในเรื่องของเทคโนโลยี

อย่างไรก็ดี ถึงแม้ว่าแนวเพลงของแต่ละรายการนั้นจะมีความแตกต่างกัน แต่กระบวนการในการจัดรายชื่อเพลงของทุกรายการนั้นมีจุดประสงค์หลักเหมือนกันนั่นคือ การส่งเสริมและสนับสนุนค่ายเพลง

ภาคิวิชา.....การสื่อสารมวลชน .....ลายมือชื่อนิสิต.....
สาขาวิชา.....การสื่อสารมวลชน .....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา.....2545.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

#4285126828: MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD: FACTORS AND PROCESSES/ PLAYLIST/ RADIO/ MUSIC STATIONS

VUTHITHORN MILINTACHINDA: THE FACTORS AND PROCESSES INVOLVED IN SETTING A PLAYLIST FOR MUSIC FORMAT RADIO STATIONS. THESIS ADIVISOR : ASSISTANT PROFESSOR PANADDA THANASATIT, 197 pp. ISBN 974-17-3183-3

The objectives of this qualitative research are to (1) study the factors and (2) processes involved in setting a play list for radio music stations. The methods undertaken in this research involves in-depth interviews with the following groups: the company's executives, the producers, the music directors, and disc jockeys of 4 radio stations. The 4 radio stations are taken from 32 radio stations in Bangkok by Purposive Sampling. The samples are divided into two groups (1) Executives, managers and disc jockeys of U&I Corporation (FMX and Eazy Fm) and (2) Executives, managers and disc jockeys of A-Time Media (Radio No Problem and Green Wave), all totalling 28 respondents.

The term 'playlist' can be defined as a group of songs that radio music stations play which have been selected based on the station's music policy.

It can be stated that the music policy of A-time media's radio stations is to have djs take part in selecting and playing primarily hits music while the music policy of U&I's radio stations is to have the music directors as the sole decision maker in the selecting and programming process of hits music.

Futhermore, eventhough the process for setting a playlist for each station involved different criteria, but the process itself is similar and can be divided into two parts ; (1) Setting the 'Station Playlist' which involved selecting and grouping songs, (2) Determining the 'Broadcast Playlist' which involved setting and playing songs on air.

The factors in setting a playlist for all stations is similar which includes ; Music labels, Personnel, the station's Music Genre, and the station's Music Policy. But radio station at U&I on the other hand are concerned with one more factor : Technology.

In conclusion, eventhough the music played on each station is different based on different music policies, but the purpose in setting a playlist is the same for all, that is to promote and support music labels.

Department.....Mass Communication.... signature.....

Field of study.....Mass Communication.....Advisor's signature.....

Academic year...2002.....Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้เป็นความตั้งใจของผู้วิจัยที่จะนำเสนอและศึกษากระบวนการจัดรายชื่อเพลงที่รายการเพลงทางวิทยุต่างๆ หันมาให้ความสำคัญกันมากขึ้น ซึ่งน่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจเรื่องของรายการเพลงทางวิทยุอดนินิยม แต่ถ้าไม่สนใจก็ถือว่าสามารถนำไปเป็นความรู้ในการเข้าใจกลไกของระบบรายการเพลงทางวิทยุไม่มากนัก

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ปนัดดา ธนสถิตย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อย่างสูงที่ให้คำปรึกษาและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ จนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สมบูรณ์ นอกจากนี้ ต้องขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ขวัญเรือน กิติวัฒน์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาตรวจสอบคุณภาพของวิทยานิพนธ์ให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช

บทที่ 1 บทนำ

- ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
- ปัญหานำวิจัย	8
- วัตถุประสงค์.....	8
- ขอบเขตของการวิจัย	8
- ข้อตกลงเบื้องต้น.....	9
- ข้อเสนอพื้นฐาน.....	9
- นิยามศัพท์.....	9
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10

บทที่ 2 แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- แนวคิดเกี่ยวกับสถาบันองค์กรผู้ผลิตสื่อสารมวลชน.....	12
- แนวคิดเกี่ยวกับการจัดรายการวิทยุ.....	16
- แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบรายการเพลง.....	21
- แนวคิดเรื่องเพลงและการจัดวางเพลง.....	31
- งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	34

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

- แหล่งข้อมูล.....	37
- แหล่งข้อมูลประเภทสถานีวิทยุ.....	37
- แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล.....	40
- แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร.....	48
- แหล่งข้อมูลประเภทรายการวิทยุ.....	48

สารบัญ (ต่อ)

๗

หน้า

- วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
- การวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
- การนำเสนอข้อมูล.....	50
บทที่ 4 กระบวนการและปัจจัยในการจัดรายชื่อเพลงของสถานีเพลงกลุ่มตัวอย่าง ในเครือบริษัทเอ-ไทม์ มีเดีย	
- ประวัติความเป็นมาของบริษัทเอ-ไทม์ จำกัด.....	52
- กระบวนการในการจัดรายชื่อเพลงของรายการ Radio No Problem 88 FM.....	61
- กระบวนการในการจัดรายชื่อเพลงของรายการ Green Wave 106.5.....	78
- ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดรายชื่อเพลงของสถานีเพลงกลุ่มตัวอย่างใน เครือเอ-ไทม์ มีเดีย.....	86
บทที่ 5 กระบวนการและปัจจัยในการจัดรายชื่อเพลงของสถานีเพลงกลุ่มตัวอย่าง ในเครือบริษัทยู แอนด์ ไอ คอร์ปอเรชั่น	
- ประวัติความเป็นมาของบริษัทยู แอนด์ ไอ คอร์ปอเรชั่น จำกัด.....	91
- กระบวนการในการจัดรายชื่อเพลงของรายการ FMX 95.5.....	98
- กระบวนการในการจัดรายชื่อเพลงของรายการ Eazy FM 105.5.....	106
- ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดรายชื่อเพลงของสถานีเพลงกลุ่มตัวอย่างใน เครือยู แอนด์ ไอ คอร์ปอเรชั่น.....	113
บทที่ 6 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
- สรุปผลการวิจัย.....	116
- ข้อจำกัดในการวิจัย.....	125
- ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	125
- ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต.....	126
รายการอ้างอิง.....	127
ภาคผนวก ก.....	131

สารบัญ (ต่อ)

ณ

หน้า

ภาคผนวก ค.....	135
ภาคผนวก ง.....	156
ภาคผนวก จ.....	158
ภาคผนวก ฉ.....	184
ภาคผนวก ช.....	188
ภาคผนวก ซ.....	204
ภาคผนวก ฌ.....	208
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	156